

ROMAN SMUTNÝ

ESTER LEDECKÁ

ZIMNÍ ZÁZRAK

Ester Ledecká

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

x·y·z

NAKLADATELSTVÍ

Roman Smutný

Ester Ledecká – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

ROMAN SMUTNÝ

ESTER LEDECKÁ

ZIMNÍ ZÁZRAK

R O M A N S M U T N Ý

ESTER LEDECKÁ
Z I M N Í Z Á Z R A K

© Roman Smutný, 2018
Cover Photos © ČTK/AP/Frank Gunn, ČTK/DPA/Angelika Warmuth
Photos © ČTK/ Ondřej Deml, Michal Doležal, Michal Kamaryt,
Karel Kouba, Michal Krumphanzl, Petr Novák, Vít Šimánek, ČTK/AP/
Luca Bruno, Christophe Ena, Morry Gash, Marco Trovati, ČTK/DPA/
Ina Fassbender, ČTK/FOTOBANKA ČTK/Šimková Veronika, ČTK/imago
sportfotodienst/Frank Hoermann/SVEN SIMON
© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2018

ISBN tištěné verze 978-80-7597-228-6
ISBN e-knihy 978-80-7597-284-2 (1. zveřejnění, 2018)

KAPITOLA 1

KDYŽ SE ROKU 1892 vypravil český šlechtic, schopný obchodník, zapálený vlastenec a správce jilemnického panství Jan Nepomuk František hrabě Harrach na světovou výstavu do norského Osla, netušil, jaký poklad na veletrhu objeví. Mezi záplavou nejrůznějšího zboží jej zaujala dlouhá zahnutá prkénka připomínající sněžnice, na nichž se dělníci pachtili v jeho věčně sněhem zapadáných lesích. Ano, rodák z Vídně právě spatřil lyže. To by, panečku, bylo něco, prolétla mu hlavou myšlenka na originální zlepšovák pro personál, doposud odkázaný na těžkopádné sněžnice. Ihned po svém návratu do Čech proto Harrach dal příkaz lesní správě v Horní Branné objednat ze severské země jeden pár jasanových lyží v astronomické ceně 11 zlatých a spolu s ním rovněž jeden pár

lyží z bukového dříví z hlavního města monarchie, tedy z Vídně. Když oba páry do Krkonoš dorazily, lesní správa předložila místním zdatným řemeslníkům zajímavou zakázku. Pokusit se štíhlá dopravní prkénka vyrobit. Sekery, pilky, pilníky, hoblíky a dláta se daly do pohybu a již za pár týdnů se o zdi truhlářských dílen opíralo lyží, kam až oko dohlédlo. A k potěše pana hraběte místní šikulové dokázali vyrobit jeden pár o polovinu levněji, než kolik stála původní předloha z Osla. To se ví, že pánové vydělávající si na obživu ve společenství vysokých jehličnanů si nový dopravní prostředek pochvalovali. Jenže jak už to tak bývá, kde je potenciál k dalšímu vývoji, tam k němu dříve či později dojde. Lyže neunikly pozornosti stále se zvětšující skupině turistů, kteří na konci devatenáctého století čím dál směleji podnikali výpravy do ještě nedávno tajemných a neprobádaných nejvyšších českých hor. Již v roce 1895 proto v Jilemnici vznikl Český krkonošský spolek Ski, což se setkalo s kladnou odezvou u pražských lyžařských nadšenců. A jako společné dítě, počaté z touhy po zdolávání kopců pomocí dvou zakřivených rovnoběžek, se 21. listopadu 1903 narodil Svaz lyžařů v Království českém. Je to doba, kdy se pravidelně konají první lyžařské závody a kouzlo bílé stopy proniká

i do dalších hor země, která se pyšní neoficiálním titulem průmyslové srdce Rakouska-Uherska. Lyžování se zakrátko zařadilo mezi nejoblíbenější české sporty.

V roce 1936 je alpské lyžování – označované také jako sjezdové – zařazeno na program zimních olympijských her. Jenže Češi a Slováci, nyní již bratři žijící pod střechou společného státu, budou muset čekat dlouhých 48 let, než jejich občan či občanka získá některou z olympijských medailí ve slalomu, sjezdu či kombinaci. Ten slavný den přijde až v únoru roku 1984 na XIV. zimních olympijských hrách v bosenském Sarajevu. Československý tým přicestoval do Jugoslávie i s jedenadvaceti-letou Olgou Charvátovou, průběžně čtvrtou ženou Světového poháru. Rodačka z Gottwaldova vzbudila pozornost už při tréninku, když při sjezdu hory Jahoriny vykouzila druhý nejrychlejší čas. Ostrý závod ve sjezdu připadl na 16. února 1984. Češi a Slováci drželi palce u televizních obrazovek a cítili, že dnes by to konečně mohlo cinknout. Dosud nejlepší umístění ve sjezdovém lyžování pro Československo vybojoval Čechoněmec Kurt Henrich, když na olympiádě v Cortině d'Ampezzo obsadil ve sjezdu 7. místo. V Sarajevu to ale vypadalo opravdu nadějně. Vždyť Olga Charvátová se na prvním

mezičase dělila o první místo se Švýcarkou Walliseroovou, na druhém již okupovala první místo sama! Poté ovšem vjela do neupravené vrstvy nového sněhu, čímž ztratila drahocenné setinky. „To nemůžu dohnat,“ proběhlo jí v tu chvíli hlavou. Ovšem jen na chvíli. Její táťánek, učitel tělocviku, jí přece slíbil, že kvůli ní přeruší hodinu a své dceři bude fandit u televizní obrazovky. I kvůli němu Olga zmobilizovala všechny síly. Když prosvištěla cílem, mrkla na výsledkovou tabuli a tomu, co viděla, nemohla ani uvěřit. Čas 1:13,53 dával důvod k velkým nadějím. Zvedla ruce nad hlavu, i když ještě nebyl konec. Ještě neprojela Kanadanka Savijarviová. Když se tak stalo, bylo jasné, že Olgu neohrozí. A co juniorská mistryně světa, Němka Kiehlová? 1:14,30 a šesté místo. Olga skončila třetí! Pouhých sedmnáct setin vteřiny za vítěznou Švýcarkou Figiniovou. „Isem přešťastná. Dělal jsem možné i nemožné, abych svou chybu vymazala. Nyní je všechno tak narychlo, že mi to ještě pořádně ani nedochází,“ zářila štěstím sympatická brunetka. Právě se stala nejúspěšnější alpskou lyžařkou své země. Bronzová medaile ji těší i z vlasteneckých důvodů. „Chceme ukázat, že se ve sjezdovém lyžování můžeme měřit i s lyžařskými velmocemi.“

Na další placku si ale počkáme. Rovných 26 let. Půst ukončí teprve slečna, která spatří světlo světa bez pěti dnů rok po bronzovém úspěchu Olgy Charvátové.

Dne 11. února 1985 se manželům Jiřině a Petrovi Záhrobským narodila dcera Šárka. Stalo se tak v Benecku, malé krkonošské obci s tisícovkou obyvatel, v rodišti slavného běžce na lyžích Bohumila Hanče, který za svou vášeň zaplatil životem, když se svým kamarádem Václavem Vrbatou zahynul v závodě na 50 kilometrů v pouhých 26 letech. I Šárce rozdaly sudičky karty, na nichž nebyly píky ani srdce, nýbrž lyže. Táta Petr trénoval Šárku již od čtyř let – v Krkonoších trávila vždy půl roku a na horách chodila i do školy. V 17 letech debutovala ve Světovém poháru a k dvacátým narozeninám si nadělila bronz ve slalomu z mistrovství světa v Santa Caterině. O rok později Šárka poprvé okusila zimní olympijské hry a v Turíně dojela ve slalomu třináctá. V roce 2007 na světovém šampionátu ve švédském Åre vybojovala ve stejné disciplíně zlato a o dva roky později přivezla z Val-d'Isère stříbro.

Je únor 2010 a nacházíme se v kanadském Vancouveru, dějišti zimní olympiády s pořadovým číslem 21. Šárka za čtyři roky ušla velký kus cesty a vybuodovala si

slušný respekt. Do Kanady se vypravil i slavný italský slalomář Alberto Tomba, držitel tří zlatých a dvou stříbrných olympijských medailí. „Šárka je skvělá slalomářka. Moc dobře o ní vím,“ pochválil českou závodnici rodák z Bologni s vizáží hollywoodského herce. Vzápětí se potvrdí, že přední světový odborník na kličkování na svalu má, pokud jde o následovníky, výborné oko. Slalom žen je ve Whistleru na programu 26. února 2010. Za hustého sněžení vyjíždí česká naděje s číslem 1, tedy s výhodou neporušené tratě. V horní části si vede mistrovsky a diváky potěší přehlídkou svých vyhlášených skluzů. V dolní části se dopustí několika drobných chyb, takže do druhého kola vyráží z druhého místa. Předvede precizní jízdu s drobnou vadou na kráse při přechodu z rovinaté na prudší pasáž. Do cíle dorazí na skvělém druhém místě s časem 1:43,90. „Viděla jsem, že už to nemůže být horší než bronz, a cítila jsem se skvěle,“ popsala později své pocity krátce poté, co třetí místo opravdu obsadila a na stupních vítězů doplnila vítěznou Němku Rieschovou a stříbrnou Rakušanku Schildovou. Bronzová medaile Šárku katapultovala na samotný piedestal českého alpského lyžování, kde na ni dlouhých šestadvacet let čekala osamocená olympijská hrdinka Olga Křížová Charvátová.

Žena, jež se od té doby stala trojnásobnou maminkou a také absolventkou oboru trenérství na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze. Do vzduchu se vznesla otázka, kdo obě dámy na pomyslném českém Olympu, pokrytém sněhovou peřinou, doplní – a zda jeho bronzové pojetí neobohatí i nějakou jinou barvou.

Trojlístek nejúspěšnějších českých alpských lyžařek byl dovršen 17. února 2018, a to nevídanou senzací. Dne 17. února 2018 je na programu XXIII. zimních olympijských her v jihokorejském Pchjongčchangu mimo jiné i ženský lyžařský superobří slalom. Největší favoritky Veithová, Weiratherová a Gutová již projely cílem takto seřazeny a nepochybovaly o tom, že v tomto pořadí obsadí stupně vítězů. Jenže vtom se stalo něco, co by nikoho nenapadlo ani v záchvatu bláznivé mánie. Cílem projela Češka Ester Ledecká a dle časomíry odsunula všechny tři dámy za sebe. „To nemůže být pravda. Změní ten čas ještě, nebo jsem minula branku?“ ptala se Ester sama sebe a jako ve snách zírала na výsledkovou tabuli. V údivu nebyla sama. Tomu, že by snowboardistka, která teprve před dvěma lety debutovala ve Světovém poháru, mohla získat zlato na olympiádě, zprvu nevěřili ani televizní komentátoři, diváci, ba co víc, ani trenéři Ester. Ovšem nejkuriózně-

nějším momentem celé situace se ukázal být fakt, že to skutečně byla pravda. Dcera populárního zpěváka Janka Ledeckého před několika okamžiky slávu svého milovaného táty navždy překonala. Dvaadvacetiletá mladá žena, která doposud odjela v rámci Světového poháru pouhých devět závodů v superobřím slalomu – a nejlepší výsledek, jehož dosáhla, bylo 19. místo –, se nyní v této disciplíně stala olympijskou vítězkou. Nikdo navíc netuší, že tento velký příběh bude mít ještě jedno mimořádně poutavé pokračování. Přesně týden po svém životním triumfu totiž Ester opanuje i závod v paralelním obřím slalomu na snowboardu, a pokud její naprosto nečekané vítězství na lyžích obletelo celý svět, druhé zlato představovalo výkřik, jehož ozvěna dorazila až do samotného vesmíru. Již devadesát let se totiž nestalo, aby někdo dokázal na jedné zimní olympiádě získat dvě zlaté medaile, přičemž každou v jiném sportu. Takovým majstrštykem se naposled blýskl Nor Johan Grøttumsbraten, když ve švýcarském Svatém Mořici v roce 1928 vyhrál v běhu na lyžích a poté i v severské kombinaci, čímž napodobil svého krajana Thorleifa Hauga, jemuž se totéž povedlo o čtyři roky dříve na vůbec prvních zimních olympijských hrách ve francouzském Chamonix.

Jak se vůbec mohlo stát, že se mladá dívka závodící na snowboardu, která si lyžování na vrcholové úrovni přidala do svého repertoáru teprve nedávno prostě proto, že jí dělá radost a také že nesnese být chvíli bez pohybu, stala držitelkou nejcennější sportovní medaile? Jak je možné, že blondátá pohodářka postavila na hlavu prognózy mnoha někdejších i současných trenérů, kteří jí tvrdili, že na nejvyšší úrovni oba sporty v žádném případě dělat nelze a již včera bylo pozdě, aby se rozhodla pro jeden či pro druhý? Ester Ledecká je ztělesněním moudrosti staré jako svět sám. Celému lidstvu sděluje, že nemožné neexistuje a že překážky si vytváříme pouze ve svých myslích. Bohužel jen hrstka jedinců, jejichž duše ještě před narozením snad ovanul dech samotného Boha, jsou nadáni se touto poučkou nad jiné významnou řídit a v jejím duchu kráčet životem. Ester k těmto vyvoleným, jak se zdá, patří. Kde jsou kořeny jejího takřka nadpřirozeného příběhu a kdo všechno má nezastupitelné místo v jejím soukromém vesmíru, z něhož vykročila do sportovního světa a během krátké doby se vypracovala v jednu z jeho největších legend? Na to se pokusí odpovědět následující stránky.

KAPITOLA 2

VYPRÁVĚNÍ O SOUTĚŽIVÉ SLEČNĚ, která to z kopců ve Špindlerově Mlýně dotáhla až ke dvěma zlatým olympijským medailím, nemůžeme začít jinde než v Karlových Varech. Právě do tohoto lázeňského města se v posledním roce druhé světové války přestěhovali manželé Klápáčovi se čtyřletým synem Honzíkem. Snad tomu chtěla náhoda, ale spíše to byl osud, že se jejich nový domov nachází co by kamenem dohodil od kluziště místního hokejového klubu, který jako na smilování čekal na stavbu nového zimního stadionu s umělým ledem. Karlovarští se dočkali 6. ledna 1949, když ke slavnostnímu otevření nového sportoviště u městské tržnice dorazila k zápasu pražská Slavia. Již o dva roky později postupuje Sokol Slavia Karlovy Vary do nejvyšší soutěže. Z Jana

Klapáče roste sportovec tělem i duší. Hraje hokej, ale obstojně si vede i v cyklistice, v níž v kategorii mladšího dorostu vyhrává několik závodů. Jeho o šest let mladší bratr Miroslav zase zkouší štěstí ve stolním tenise, a to víc než úspěšně. Ve čtrnácti letech se stává mistrem republiky ve smíšené čtyřhře. Jenže u obou chlapců to nakonec na plné čáře vyhraje hokej. „Tehdy to nebyla lehká doba. S bráchou jsme žili jen s mámou. A po hokejových zápasech jsme za body dostávali nějaké peníze. Nijak velké, ale jako přílepkování do rozpočtu se hodily,“ vzpomínal po letech mladší ze sourozenecké dvojice na jeden z důvodů, proč dostal puk přednost před pálkou. Starší Jan se již v šestnácti letech prosadil z dorostu do druholigového karlovarského A týmu a o rok později se stal s dvaceti brankami jeho nejlepším střelcem. Současně se pomalu blíží do věku, v němž komunistická strana a vláda povolává mladíky do vojenské služby. Vrcholoví sportovci rukují do takzvaných armádních klubů, z nichž některé mají v názvu Dukla. Devatenáctiletému Janovi vyrazí dech, když krátce po maturitě na střední průmyslové škole strojnické dostane povolávací rozkaz rovnou do ambiciózní Dukly Jihlava. Hned první zápas v metropoli Vysočiny ukáže, že přivést mladé

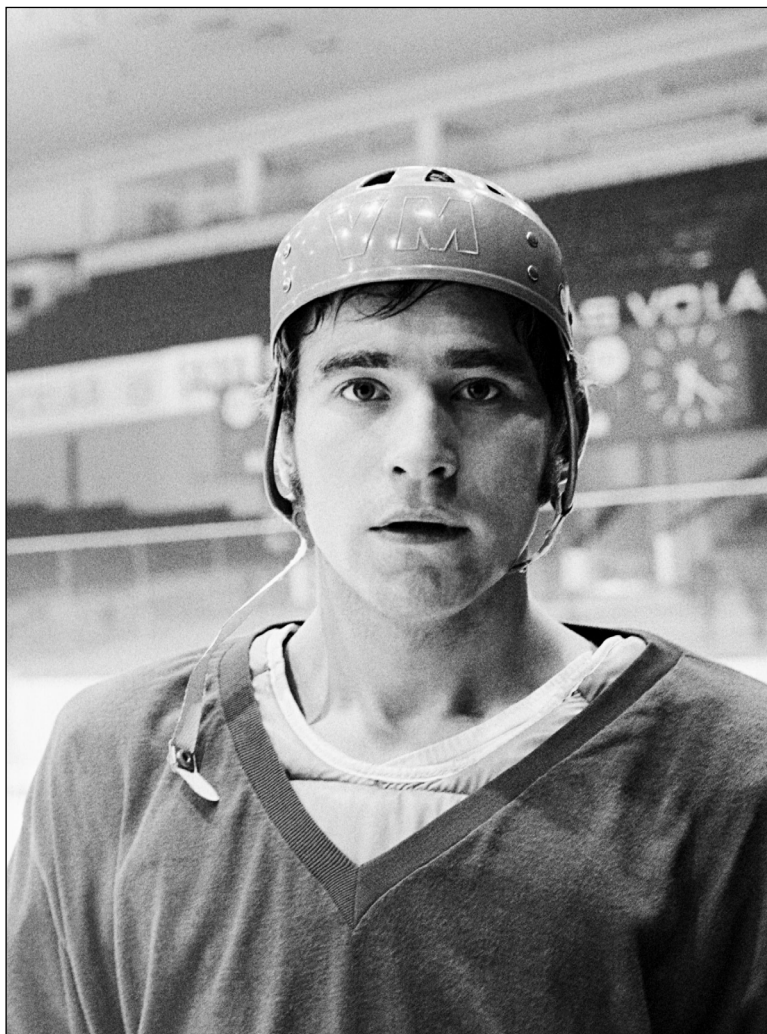
pravé křídlo z města, jehož symbolem je léčivé vřídlo, byl vynikající tah. Jan Klapáč v něm totiž dvěma góly přispěl k vítězství nad brněnskou Kometou 3:2, čímž triumfálně rozrazil dveře do svého nového působiště i do nejvyšší soutěže. A jízda pokračovala. Ke dvěma trefám z úvodního zápasu Jan přidal ještě dalších devatenáct zásahů, stal se nejlepším střelcem týmu a výrazně pomohl ke čtvrtému místu v lize! Dukla Jihlava se tak na jaře 1961, pouhých pět let po svém založení, zařadila mezi československou hokejovou špičku. Pětatřicetiletý trenér Jaroslav Pitner trpělivě budoval mužstvo, které již za pár let bude válcovat všechny, kdo se mu postaví do cesty, a stane se zásobárnou národního týmu, v němž si zářící kometa Jan Klapáč připíše svůj první start 18. února 1961 proti Kanadě a hned na úvod, podobně jako před pár měsíci v dresu svého klubu, střílí gól. V Jihlavě se postupně vytváří jádro budoucího úspěšného týmu, jež kromě střelce Jana Klapáče zahrnuje také havlíčkobrodské rodáky Jaroslava a Jiřího Holíkovy, Josefa Augustu nebo třeba obránce Jana Suchého.

Na zimní olympiádě v Innsbrucku roku 1964 se československá hokejová reprezentace umístila na třetím místě, na čemž má zásluhu i Jan Klapáč. Jeho hvězdným

momentem navždy zůstane gól na 2:1 v utkání proti Kanadě, kterým zavelel k výhře nad jedním z favoritů turnaje. V sezoně 1965/1966 se Jan Klapáč s 41 brankami stal králem ligových střelců. I jinde se události posunuly směrem, který „Klapkovi“, jak se šikovnému křídlu přezdívalo, hrál do karet. Trenérem reprezentace se stal Jaroslav Pitner, jenž nejprestižnější střídačku v zemi povede společně s Vladimírem Kostkou následujících sedm let. Souběžně bude nadále k dokonalosti cizelovat svůj jihlavský stroj, v němž se postupem času zformovala útočná lajna – postrach všech soupeřů – ve složení Jan Klapáč, Jaroslav Holík, Jiří Holík. Je to trojice po lidské stránce nesourodá. Na hokejového útočníka až nebývale slušný Jan a citlivá duše k tomu. Vedle něj jeho pravý opak v podobě rváče, rebela a provokatéra s prořízlou pusou Jaroslav a na kraji elegán a věčný optimista Jiří. Co na ledě fungovalo, mimo něj drhlo. Rozdílnost povah často způsobovala i konflikty a bolestivé momenty. Hokejový gentleman Jan se například jen těžko smiřoval s jedovatými poznámkami sehraných sourozenců o tom, že své góly střílí jen díky jejich skvělým přihrávkám... Trenér Pitner přesto moc dobře věděl, jaký poklad v těchto třech mušketýrech má. Na jejich

spolupráci proto stavěl nejen v Dukle, ale později i v národním týmu. Když naši hokejisté skončili v roce 1968 na další olympiádě v Grenoblu na stříbrné pozici, je jejich reprezentační působení ve společné formaci prozatím v nedohlednu, ale ještě není všem dnům konec.

Mezitím se na Vysočině zrodila vítězná dynastie. První titul v sezoně 1966/1967 byl jen přehrou ke smršti, která už je na obzoru. Dukla se stala mistrem v šesti ze sedmi následujících sezon. U prvních dvou titulů je i Janův bratr Miroslav, jenž si přišel do Dukly odkroutit vojenskou povinnost. V počátečním období vítězné jihlavské šňůry bojovali Pitnerovi svěřenci do posledního kola s Brnem, později se k jejich největším vyzyvatelům zařadily i Slovan Bratislava nebo Tesla Pardubice, jež jako jediná dokázala v sezoně 1972/1973 přetřhnout náhrdelník, na který jihlavští přidávali další a další korálky v podobě mistrovských titulů. Na jaře 1969 dorazila Jihlava do Českých Budějovic. Elitní útočná lajna hostů vyjela na jihočeský led ve složení Klapáč, Balun, Augusta a prvně jmenovaný se dvěma brankami podílí na demolici domácích v poměru 3:14. Tento výsledek rozhodne o tom, že obyvatelé Horáckého zimního stadionu kompletují zlatý hattrick.

Dědeček Jan Klapáč, bývalý úspěšný československý hokejový reprezentant.

Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let, deprezivním čase nastupující normalizace, ale současně báječném období klubu žlutočervených barev, se Jan Klapáč na čas v národním dresu odmlčel. Jeho účast na mistrovství světa 1969, z něhož si přivezl bronz, byla na nějakou dobu poslední. Jaroslav Pitner jej mezitím definitivně zabudoval do formace s bratry Holíky, přičemž je ve hvězdách, zda bude moci tento trojzubec někdy nasadit také proti soupeřům i v národním týmu. Přemýšlivý a snaživý „Klapka“ potřebuje čas na dokončení studií na Vysoké škole pedagogické v Brně, takže kromě klubových povinností se mu do už tak nabitého programu více nevešlo. Postupem času ale stále silněji toužil po návratu k mezinárodním zápasům. Když však v lednu 1972 trenéři národního týmu Pitner s Kostkou strhnou závoj tajemství z nominace na olympiádu v japonském Sapporu, Jana tato ceremonie rozesmutní. Jeho jméno mezi vyvolenými není. Nedělá si tudíž ani malé naděje na to, že by se mohl vejít na soupisku pro dubnové mistrovství světa v Praze. Jenže někdo nahoře chtěl, aby vše dopadlo jinak. Krátce před šampionátem se zranil kladenský útočník Eduard Novák a na jeho místo trenéři povolali právě Jana Klapáče, jenž se v tu